

Ranizowskie

Wieści

Nr 10 (68)
październik 2002
Cena 1,50 zł.
ISSN 1509-6025

W NUMERZE MIĘDZY INNYMI:

KANDYDACI NA WÓJTA GMINY RANIŻÓW
I RADNYCH DO RADY GMINY I POWIATU

Zaangażowanie radnych w prace Rady było różne - byli radni bardzo aktywni, systematycznie uczęszczający na sesje, zabierający głos w dyskusji, byli i tacy, którzy wiele sesji opuścili. Generalnie należy stwierdzić, że nie było radnych, którzy nie zabraliby głosu na sesjach, nie uczestniczyli w dyskusjach, czy nie przedstawiali problemów swoich miejscowości i środowisk. Radni w mijającej kadencji charakteryzowali się kulturą wypowiedzi, odpowiedzialnością za słowa, życzliwością.

cd. na str. 2

Były to tereny najbardziej zalesione z rzadszą siecią miejscowości i osiedli. Największe demograficznie miejscowości znalazły się na pograniczu określonego obszaru i poza nim. Przejęcie tego obszaru w administrację wojskową miało cel militarny i przewidziane zostało na utworzenie zespołu poligonów szkoleniowych i doświadczalnych dla wojska Wehrmachtu, Luftwaffe i SS (wojsk lądowych, lotniczych i specjalnych). Wymagało to przystosowania terenu dla zrealizowania założonych celów. Realizacja ta stała się w skutkach katastrofalną dla ludności zamieszkującej ten obszar i ciężką na życiu ludności przez wiele lat okupacji i później.

cd. na str. 8

W niedzielę 29 września 2002 r. po południu rozpoczęły się występy zespołów artystycznych z obu powiatów. Okres Levoča reprezentował zespół folklorystyczny „Levočan”, w skład którego wchodzi: kapela, grupa taneczna i wokalna. Powiat kolbuszowski reprezentowały zespoły z poszczególnych gmin, wśród nich nasz zespół „Mazurzenie”...

cd. na str. 11

Zgodność i harmonia

O minionej kadencji Rady Gminy z jej przewodniczącym Marianem Indykiem rozmawia Stanisław Samojedny.

- Jak Pan ocenia mijającą III kadencję Rady Gminy Raniszów?

- Była to kadencja bardzo pracowita, tak dla Rady jak i dla Zarządu Gminy. Zostały zakończone inwestycje: Szkoła Podstawowa z salą gimnastyczną w Woli Ranizowskiej, rozbudowa i remont Szkoły Podstawowej w Mazurach oraz prace gazyfikacji gminy. Zakończona została bu-

dowa Gminnej Oczyszczalni Ścieków o przepustowości 300m³ na dobę. Wykonane zostało około 2/3 przyłączy kanalizacyjnych budynków w Raniszowie. Pozostała część jest w trakcie wykonywania. Na I i II etap kanalizacji w Woli Ranizowskiej jest zapewnione dofinansowanie z programu Phare 2001.

Dużo uwagi i środków poświęcono obiektom szkolnym. Gdy rozpoczęliśmy kadencję, jedynie w Raniszowie były sanitariaty wewnątrz budynku. Centralne ogrzewanie było w Raniszowie i w Woli Ranizowskiej. W chwili obecnej we wszystkich szkołach są sanitariaty wewnątrz budynków, a szkoły w Staniszewskim i w Zielonce rozbudowano tak, aby znalazły się w nich dodatkowe sale lekcyjne, zaplecze socjalne, sanitariaty oraz wykonano w nich instalację gazową c.o.

Należy wspomnieć jeszcze o kilku kilometrach chodników przy drodze krajowej w Zielonce, Staniszewskim i Raniszowie oraz Woli Ranizowskiej (droga powiatowa), które znacznie poprawiły bezpieczeństwo pieszych i estetykę otoczenia, czy też wykonanie instalacji c.o. w remizach w Woli Ranizowskiej, Raniszowie i Posuchach. Nie sposób w tych kilku zdaniach wymienić wszystkich zadań, które zostały wykonane w mijającej kadencji. Szczegółowo omawia je Pan Wójt w nr 9(67) "Wieści Ranizowskich". Myślę, że tak dużo można było zrobić dlatego, że panowała harmonia między Radą Gminy a powołanym przez Radę Zarządem Gminy. Nie było kłótni, niepotrzebnych sytuacji stresowych. Rada i Zarząd mówiły jednym głosem. Jeśli były różnice zdań, co jest w końcu normalne, to zawsze na zewnątrz było wypracowane jedno stanowisko.

Uważam, że bardzo ważnymi wydarzeniami były: Akt Zawierzenia Gminy Raniszów Chrystusowi Miłosiernemu oraz nadanie honorowego obywatelstwa gminy Raniszów największemu z Polaków Ojcu Św. Janowi Pawłowi II.

Reasumując - moim zdaniem mijająca kadencja Rady Gminy była owocna i udana. Czas tych lat nie był dla gminy stracony.

- Jak pan ocenia zaangażowanie radnych w prace Rady?

- Rada w mijającej kadencji odbyła 48 sesji, średnio 12 w roku. Przyjęła 235 uchwał.

Pracę rozpoczynaliśmy w 20 osób, kończyliśmy w 19. W czerwcu 2002 z mandatu radnego zrezygnował pan Sodej Tadeusz, który został powołany na kierownika ZGK.

Zaangażowanie radnych w prace Rady było różne - byli radni bardzo aktywni, systematycznie uczęszczający na sesje, zabierający głos w dyskusji, byli i tacy, którzy wiele sesji opuścili. Generalnie należy stwierdzić, że nie było radnych, którzy nie zabraliby głosu na sesjach, nie uczestniczyli w dyskusjach, czy nie przedstawiali problemów swoich miejscowości i środowisk. Radni w mijającej kadencji charakteryzowali się kulturą wypowiedzi, odpowiedzialnością za słowa, życzliwością. Nie liczne były sytuacje, gdy emocje i nerwy brały górę i przewodniczący musiał temperować zapędy.

Jeśliby przyjąć obecność na sesjach jako jedno z kryteriów zaangażowania w prace Rady, to chciałbym wyróżnić radnych, którzy bardzo sumiennie podchodzili do swoich obowiązków. Pani Teresa Piórek ani razu nie opuściła sesji Rady Gminy. Panowie: Adamczyk Jan, Białas Jan, Kobylarz Władysław i Pomykała Marian jeden raz byli nieobecni. Panowie: Indyk Marian, Nowak Mirosław dwa razy byli nieobecni. Panowie: Gawel Józef, Olszowy Henryk, Stec Bronisław trzy razy opuścili sesje Rady Gminy.

Po tych pozytywnych przykładach należy też powiedzieć, że byli i tacy radni, którzy po 17, 18 i 19 razy byli nieobecni i miesiącami nie pokazywali się na sesjach. Należałoby zadać pytanie - czy oni również w sposób odpowiedzialny reprezentowali swoje środowisko i swoich wyborców?

- Istnieje ciągłość władzy. Czy Rada Gminy III kadencji nakreśliła przyszłej radzie kierunki działania, do których należy się w przyszłości zastosować?

- Praca dla środowiska, dla naszej Małej Ojczyzny jest ciągła. Jedne zadania są rozpoczynane i zakańczane, inne ze względu na koszty, czasochłonność lub konieczność zdobycia odpowiednich środków, trwają dłużej. Tak jest również obecnie. Rozpoczęliśmy proces budowy kanalizacji sanitarnej oraz budowę gimnazjum gminnego - dwie inwestycje, które wymagają bardzo dużych nakładów finansowych.

Rada Gminy na XLVI sesji przyjęła program głównych inwestycji do 2004 r., w którym jako główne zadania wyznacza:

- zakończenie kanalizacji w Raniszowie w 2003 r.
- zakończenie kanalizacji w Woli Ranizowskiej,
- wykonanie dokumentacji technicznej kanalizacji w Staniszewskim, Zielonce i Mazurach,
- zakończenie budowy Gimnazjum Gminnego.

Uważam, że przy dobrej współpracy Rady Gminy i Wójta Gminy nowej kadencji oraz gdy będą pozyskiwane środki z funduszy pomocowych i kontraktu wojewódzkiego jak dotychczas, te główne zadania oraz mniejsze tutaj nie wymienione, są możliwe do realizacji.

- Dziękuję za rozmowę i krótkie podsumowanie działalności Rady Gminy w Raniszowie.

Rada Gminy w Raniżowie III kadencji

Stoją od lewej: **Józef Hartfelder** - radny i sołtys z Korczowisk, **Bronisław Stec** - radny z Woli Raniżowskiej, **Bronisław Pruś** - radny z Woli Raniżowskiej, **Edward Pruś** - radny z Woli Raniżowskiej, **Stanisław Chudzik** - sołtys z Porąb Wolskich, **Henryk Żyła** - radny z Porąb Wolskich, **Jan Białas** - radny z Raniżowa, **Edward Warzocha** - sołtys z Raniżowa, **Józef Gawel** - radny z Raniżowa, **Henryk Olszowy** - radny z Posuch, **Teodor Rodzeń** - sołtys z Posuch. Siedzą od lewej: **Czesław Malita** - radny z Woli Raniżowskiej - z-ca przewodniczącego Rady, **Jan Adamczyk** - radny z Mazur - członek Zarządu Gminy, **Teresa Piórek** - radna z Raniżowa - członek Zarządu Gminy, **Marian Indyk** - radny z Raniżowa - przewodniczący Rady, **Henryk Bajek** - wójt Gminy Raniżów, **Marian Pomykała** - radny z Raniżowa - z-ca wójta, **Władysław Kobylarz** - radny z Zielonki - członek Zarządu Gminy, **Miroslaw Nowak** - radny ze Staniszewskiego - członek Zarządu Gminy.

Radni nieobecni na zdjęciu: **Edward Ciemielewski** - radny z Woli Raniżowskiej - członek Zarządu Gminy, **Bogdan Mul** - radny z Mazur, **Stanisław Petka** - radny z Woli Raniżowskiej, **Tadeusz Grochala** - radny ze Staniszewskiego.

Na zakończenie ostatniej XLVIII sesji w dniu 10 października 2002r. radni złożyli kwiaty przed pomnikiem Chrystusa Miłosiernego.

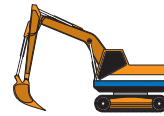
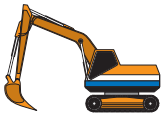
Z DZIAŁALNOŚCI GMINY

15 października 2002 r. Trwa budowa chodnika w Raniżowie - Ługach wzdłuż drogi wojewódzkiej. Inwestycja o długości 470m finansowana jest przez Podkarpacki Zarząd Dróg Wojewódzkich.

Trwa budowa drugiego etapu kanalizacji sanitarnej w Raniżowie. W jego zakresie dokończono kanalizowanie Piasków i Ługów i rozpoczęto podłączanie budynków do sieci.

4 października 2002 r. Prace przy końcówce chodnika z kostki brukowej na odcinku od kościoła do cmentarza w Woli Raniżowskiej. Wcześniej w rowie przydrożnym ułożono kolektor z betonów i przykryto ziemią. Dzięki temu obecnie jest praktyczny i szeroki chodnik.

15 października 2002r. W Raniżowie - Ługach powstanie zatoka dla autobusów. W tym celu w rowie zostaje położony kolektor z kręgów betonowych. Inwestycja finansowana ze środków budżetu gminy.

WYBORY 2002

KANDYDACI NA WÓJTA GMINY RANIZÓW

Lp.	Nazwisko i imię	Wiek	Wykształcenie	Miejscowość	Komitet zgłaszający
1.	BAJEK Henryk	lat 44	średnie techniczne	Wola Raniszowska	Komitet Wyborczy Wyborców Blok Wspólnota
2.	DEC Eugeniusz	lat 55	średnie techniczne	Staniszewskie	Komitet Wyborczy Wyborców - Niezależni
3.	GRĄDZIEL Władysław	lat 37	wyższe	Raniszów	Komitet Wyborczy Wyborców Twój Dobry Wybór - Niezależne Dzieło
4.	NIEMCZYK Jan	lat 52	wyższe	Raniszów	Komitet Wyborczy Wyborców Forum Samorządowe dla Rozwoju Gminy Raniszów
5.	PEŁKA Stanisław	lat 48	średnie techniczne	Wola Raniszowska	Komitet Wyborczy Samoobrona RP
6.	STEC Bronisław	lat 47	zawodowe	Wola Raniszowska	Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin

KANDYDACI NA RADNYCH DO RADY GMINY W RANIZOWIE

OKRĘG WYBORCZY NR 1 - RANIZÓW

Lista Nr 1 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin

KOCHANOWICZ Edward	lat 41
STADNICKI Grzegorz	lat 30
SOJA Bronisław	lat 66
STEC Andrzej	lat 37

Lista Nr 2 Komitet Wyborczy Samoobrona RP

TYBURCZY Stanisław	lat 50
MAZGAJ Zofia	lat 55
KONEFAŁ Tadeusz	lat 47
ZIĘBA Edward	lat 48

Lista Nr 8 Komitet Wyborczy Wyborców Inicjatywa

Spoleczna - Wspólnota Samorządowa	
NIEDUŻY Henryk	lat 51

Lista Nr 12 Komitet Wyborczy Wyborców

Forum Samorządowe dla Rozwoju Gminy Raniszów

BIAŁAS Jan	lat 49
GAWEŁ Józef	lat 52
INDYK Marian	lat 47
POMYKAŁA Marian	lat 53

Lista Nr 13 Komitet Wyborczy Wyborców

Twój Dobry Wybór - Niezależne Dzieło

SIDOR Jan	lat 46
REMBISZ Stanisław	lat 54
SZOT Marian	lat 32
SOJA Grzegorz	lat 23

Lista Nr 14 Komitet Wyborczy Wyborców Forum na rzecz Bezrobocia i Rozwoju Wsi

BUREK Mieczysław	lat 42
------------------	--------

Lista Nr 15 Komitet Wyborczy Wyborców dla Raniszowa

NAJOWICZ Leon	lat 42
TYLUTKI Ryszard	lat 47

Lista Nr 16 Komitet Wyborczy Wyborców "Ługi"

ŻARKOWSKI Andrzej	lat 37
POTOCKI Jan	lat 49

OKRĘG WYBORCZY NR 2 - WOLA RANIZOWSKA

Lista Nr 1 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin

REMBISZ Józef	lat 49
STANOWSKI Władysław	lat 40
STEC Bronisław	lat 47
WILCZYŃSKI Władysław	lat 47

Lista Nr 2 Komitet Wyborczy Samoobrona RP

GROCHAŁA Henryk	lat 41
KOPEĆ Stanisława	lat 34
REMBISZ Wojciech	lat 63
ŻAK Józef	lat 62

Lista Nr 9 Komitet Wyborczy Wyborców - Niezależni

DRELICH Władysław	lat 65
PRUŚ Bronisław	lat 46
RZESZUTEK Antoni	lat 50
WYKA Andrzej	lat 31

Lista nr 11 Komitet Wyborczy Wyborców Blok Wspólnota

PRUŚ Edward	lat 46
SUDOŁ Stanisław	lat 42
CHMIELOWSKI Adam	lat 42
OZGA Józef	lat 40

**Lista Nr 13 Komitet Wyborczy Wyborców
Twój Dobry Wybór - Niezależne Dzieło**
OZGA Józef lat 65
WALC Leszek lat 36
GRĄDZIEL Krystyna lat 31
RACZEK Danuta lat 32

OKRĘG WYBORCZY NR 3 - MAZURY

Lista Nr 2 Komitet Wyborczy Samoobrona RP
MAKUSAK Krystyna lat 46
SIKORA Elżbieta lat 43

**Lista Nr 10 Komitet Wyborczy Wyborców
"Jedność- Współpraca"**
FILA Józef lat 54
SITO Marian lat 48

**Lista Nr 12 Komitet Wyborczy Wyborców
Forum Samorządowe dla Rozwoju Gminy Raniszów**
ADAMCZYK Jan lat 58
MUL Bogdan lat 35

**Lista Nr 13 Komitet Wyborczy Wyborców
Twój Dobry Wybór - Niezależne Dzieło**
GUT Krzysztof lat 37

OKRĘG WYBORCZY NR 4 - ZIELONKA

Lista Nr 1 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin
ROSÓŁ Ryszard lat 38

Lista Nr 2 Komitet Wyborczy Samoobrona RP
GROCHALA Tadeusz lat 49

**Lista Nr 8 Komitet Wyborczy Wyborców
Inicjatywa Społeczna Wspólnota Samorządowa**
KOBYLARZ Władysław lat 42

**Lista Nr 10 Komitet Wyborczy Wyborców -
"Jedność - Współpraca"**
ROSÓŁ Mariusz lat 32

**Lista Nr 12 Komitet Wyborczy Wyborców
Forum Samorządowe dla Rozwoju Gminy Raniszów**
SONDEJ Stanisław lat 39

**Lista Nr 13 Komitet Wyborczy Wyborców
Twój Dobry Wybór - Niezależne Dzieło**
POMYKAŁA Halina lat 31

OKRĘG WYBORCZY NR 5 - STANISZEWSKIE

Lista Nr 2 Komitet Wyborczy Samoobrona RP
CHMIEL Stanisław lat 25

**Lista Nr 8 Komitet Wyborczy Wyborców
Inicjatywa Społeczna Wspólnota Samorządowa**
MIKOŁAJCZYK Kazimierz lat 35

Lista Nr 9 Komitet Wyborczy Wyborców Niezależni
GROCHALA Tadeusz lat 64

**Lista Nr 10 Komitet Wyborczy Wyborców
- "Jedność - Współpraca"**
LIS Kazimierz lat 53

**Lista Nr 11 Komitet Wyborczy Wyborców
Blok Wspólnota**
JASKOT Stefan lat 54

**Lista Nr 12 Komitet Wyborczy Wyborców
Forum Samorządowe dla Rozwoju Gminy Raniszów**
NOWAK Mirosław lat 34

**Lista Nr 13 Komitet Wyborczy Wyborców
Twój Dobry Wybór - Niezależne Dzieło**
GROCHALA Krzysztof lat 23

OKRĘG WYBORCZY NR 6 - KORCZOWISKA

Lista Nr 1 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin
BYRA Stanisław lat 49

Lista Nr 2 Komitet Wyborczy Samoobrona RP
WILK Michał lat 44

Lista Nr 9 Komitet Wyborczy Wyborców Niezależni
STĘPIEŃ Henryk lat 34

**Lista Nr 10 Komitet Wyborczy Wyborców
- "Jedność - Współpraca"**
KOZAK Krzysztof lat 36

**Lista Nr 11 Komitet Wyborczy Wyborców
Blok Wspólnota**
HARTFELDER Józef lat 45

OKRĘG WYBORCZY NR 7 - POSUCHY

Lista Nr 1 Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin
ROSÓŁ Mieczysław lat 49

Lista Nr 2 Komitet Wyborczy Samoobrona RP
MARUT Józef lat 53

Lista Nr 9 Komitet Wyborczy Wyborców Niezależni
RODZEŃ Stanisław lat 34

**Lista Nr 10 Komitet Wyborczy Wyborców
- "Jedność - Współpraca"**
RODZEŃ Stanisław lat 46

**Lista Nr 11 Komitet Wyborczy Wyborców
Blok Wspólnota**
OLSZOWY Henryk lat 49

**Lista Nr 13 Komitet Wyborczy Wyborców
Twój Dobry Wybór - Niezależne Dzieło**
ŻYŁA Zbigniew lat 37

OKRĘG WYBORCZY NR 8 - PORĘBY WOLSKIE

Lista Nr 2 Komitet Wyborczy Samoobrona RP

GANCARZ Stefan lat 47

Lista Nr 9 Komitet Wyborczy Wyborców Niezależni

KATA Kazimierz lat 43

Lista Nr 10 Komitet Wyborczy Wyborców - "Jedność - Współpraca"

OLSZOWY Józef lat 52

Lista Nr 11 Komitet Wyborczy Wyborców

Blok Wspólnota

KOSOBUEKI Andrzej lat 50

Lista Nr 12 Komitet Wyborczy Wyborców

Forum Samorządowe dla Rozwoju Gminy Ranizów

ŻYŁA Henryk lat 48

KANDYDACI W WYBORACH DO RADY POWIATU W KOLBUSZOWEJ Z OKRĘGU WYBORCZEGO NR 2 OBEJMUJĄCEGO GMINY RANIZÓW I CMOLAS

Lista Nr 2 KW Samoobrona RP

1. Pełka Stanisław Kazimierz lat 48 Wola Ranizowska
2. Kata Irena Maria lat 41 Ranizów
3. Sondej Grzegorz Andrzej lat 22 Staniszewskie

Lista Nr 8 KWW Wspólnota Samorządowa

1. Dziuba Tadeusz lat 52 Cmolos
2. Fryc Leonard lat 58 Cmolos
3. Lubera Zbigniew lat 41 Cmolos
4. Małek Stanisław lat 63 Ranizów
5. Rutczyńska Władysława lat 48 Ostrowy Tuszowskie
6. Suski Jan lat 51 Mazury
7. Warzocha Edward lat 51 Ranizów
8. Węglarz Krzysztof lat 42 Ranizów
9. Wrona Krzysztof Stanisław lat 39 Trzęsówka
10. Gul Kazimierz lat 37 Poręby Dymarskie

Lista Nr 9 Powiatowa Więź Gospodarcza

1. Niemczyk Jan lat 52 Ranizów
2. Lubera Teresa lat 36 Cmolos
3. Wrzask Stefan lat 50 Cmolos
4. Młynarczyk Roman lat 55 Wola Ranizowska
5. Hopek Józef lat 43 Poręby Dymarskie
6. Wiącek Marek lat 43 Ranizów
7. Kosiorowski Józef lat 63 Cmolos
8. Samojedny Stanisław lat 38 Ranizów

Lista Nr 10 Komitet Wyborczy Wyborców Liga - Forum

1. Kubik Jan lat 41 Cmolos
popierany przez Ligę Polskich Rodzin
2. Pastuła Jerzy lat 33 Cmolos
3. Petejko Roman lat 37 Cmolos
4. Salwik Marian lat 38 Hadykówka
5. Zieliński Marian lat 54 Ostrowy Baranowskie,
popierany przez Ligę Polskich Rodzin
6. Muszyńska Jadwiga lat 47 Ranizów,
popierana przez Ligę Polskich Rodzin
7. Noga Andrzej lat 50 Kolbuszowa
8. Sondej Tadeusz lat 40 Zielonka
9. Stec Stanisława lat 41 Wola Ranizowska,
popierana przez Ligę Polskich Rodzin
10. Suska Zofia lat 51 Ranizów

INFORMACJA

O SPOSOBIE GŁOSOWANIA

W wyborach na wójta głosować można tylko na jednego kandydata, stawiając znak „x” w kratce z lewej strony obok nazwiska. Postawienie znaku „x” w więcej niż jednej kratce lub niepostawienie w żadnej kratce powoduje nieważność głosu.

Głosowanie na radnych do Rady Gminy w Ranizowie.

W okręgach Nr 1 i Nr 2 (Ranizów i Wola Ranizowska) głosować można na czterech (lub na trzech, dwóch bądź jednego) kandydatów stawiając znak „x” z lewej strony obok nazwiska kandydata. Głosować można na kandydatów z różnych list. W okręgu Nr 3 (Mazury) głosować można na dwóch lub jednego kandydata z jednej lub różnych list. W pozostałych okręgach głosować można tylko na jednego kandydata.

W wyborach do Rady Powiatu i Sejmiku Województwa Podkarpackiego głosujemy, stawiając tylko jeden znak „x” obok nazwiska z wybranej listy.

Kurs komputerowy

Dniach od 1 do 4 października 2002 r. w Woli Ranizowskiej odbył się kurs pn. "Obsługa programów komputerowych i kas fiskalnych", który w ramach usług zleconych przez wojewodę podkarpackiego został zorganizowany przez Wojewódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Boguchwale.

Celem kursu było nabycie przez uczestników - głównie bezrobotnych i rolników - umiejętności obsługi edytora tekstu i kas fiskalnych. Dzięki uprzejmości Pani dyrektor Gimnazjum Marii Bednarz został zorganizowany w tejże szkole. Z wypowiedzi uczestników kursu wynika, że są zadowoleni z prowadzonych zajęć, a nabyte umiejętności będą pomocne w znalezieniu pracy bądź prowadzeniu własnej przedsiębiorczości.

(inf. wł.)

Śladami września 1939 r.

Ranizów na pograniczu niemieckich poligonów wojskowych

W wyniku wojny polsko - niemieckiej w 1939 roku i poniesionej przez Polskę klęski, ziemie zajmowane przez wojska niemieckie przechodziły pod zarządek wojskowy. W powiatach i miastach tworzone komendantury (Ortskommandatur - komendy miejscowe, lokalne) stające się władzą wojskową na zajętych terenach. Podlegały one bezpośrednio dowódcom armii zajmujących dany obszar, a pośrednio naczelnemu dowódcy wojsk lądowych generałowi von Brauchitschowi, który otrzymał od Hitlera całkowitą władzę wykonawczą. Rozwijając te uprawnienia kancelaria Rzeszy wydała w dniach 8 i 25 września 1939 roku dekrety Hitlera określające wprowadzenia administracji na zajmowanych terenach.

Na obszarze południowej Polski sprawował je podkomendny głównodowodzący generała Brauchitscha dowódca GA (Grupy Armii) Południe gen. płk Gerd von Rundstedt, którego wojska atakowały Polskę od południowego zachodu (od Słowacji i Śląska) walcząc z polskimi armiami "Karpata", "Kraków", "Łódź" i z wojskami ich zaplecza (GA Północ atakowała Polskę z Pomorza i Prus Wschodnich)¹. Sztab gen. Rundstetta otrzymał nazwę Naczelne Dowództwo Wschód (Oberkommando - Ost, Oberost). Głównym szefem administracji przy tym dowództwie został minister Rzeszy dr Hans Frank z cywilnym zespołem pracowników. Podstawę prawną tych ustaleń dawało zarządzanie Hitlera z dnia 12 października 1939 roku z mocą prawną od 26- tego miesiąca o utworzeniu generalnego Gubernatorstwa z dr Hansem Frankiem jako Generalnym Gubernatorem² fakt ten został potwierdzony powtórnie rozmowami niemiecko - radzieckimi na szczelbu rządowym w dniu 28 września 1939 r. kiedy ustalono ostatecznie linię rozgraniczającą strefy wpływów Niemiec i ZSRR (była to zmiana w stosunku do wcześniejszych ustaleń z sierpnia tego roku). Radziecką mapę topograficzną z terenu Lubelszczyzny w skali 1 : 50 000 z naniesioną linią rozgraniczenia (granica tegoż rozbioru) strefy wpływów wykonaną po tych ustaleniach jeszcze przed wybuchem wojny niemiecko - radzieckiej w czerwcu 1941 roku, unaczęśniałem* jako topograf wojskowy w 1952 roku.

W toku działań wojennych w strukturach sztabowych poszczególnych armii działały zarządy cywilne, ich szefowie przystępowali bezpośrednio po zakończonych działaniach wojskowych na danym terenie do organizowania administracji cywilnej obok wyznaczonych komendantów wojskowych. Organizowali oni urzędy w powiatach, miastach i gminach, wprowadzali prawo wojenne, tworzyli organy bezpieczeństwa i policji oraz sądownictwo specjalne. W oparciu o zorganizowane urzędy podejmowali realizację zadań polityki okupacyjnej na ziemiach Polski.

Część obszaru zajętego przez Niemców włączono bezpośrednio do Rzeszy (Pomorze, Wielkopolskę, Śląsk z fragmentami przyległych tere-

nów). W pozostałej części, z której utworzono Generalne Gubernatorstwo, zlikwidowano województwa, w ich miejsca utworzono cztery większe jednostki nazwane dystryktami - warszawski, radomski, lubelski i krakowski. Na szefów tych jednostek powołano gubernatorów podległych generalnemu gubernatorowi z siedzibą w Krakowie.

Obszar Małopolski podlegał dowództwu okręgu wojskowego utworzonego w oparciu o sztab XIV armii generała Wilhelma List'a, szefem tworzonej administracji cywilnej był SS oberführer Dühl. W innych okręgach powołano odpowiednio podobnych funkcjonariuszy. W Rzeszowie na komendanta wojskowego po jego zajęciu powołano kapitana Alfreda Lorenza. W administracji cywilnej na Gubernatora Krakowskiego dystryktu, który objął Małopolskę powołany został Otto Wächter, na starostę (kreishauptman) Rzeszowa dr Eisenlohr (później przeniesiony do Jarosławia).

Dystrykt Krakowski, w którym znalazła się nasza okolica obejmujący przedwojenne województwo krakowskie, resztę województwa lwowskiego i część województwa kieleckiego, liczył na początku 26.912 km². Po zajęciu Ukrainy przez Niemcy w 1941 r. został powiększony o część ziem wschodnich.

Dystrykty dzieliły się na powiaty o granicach częściowo i kilkakrotnie zmienionych i gminy miejskie, miejsko - wiejskie i zbiorcze gminy wiejskie o granicach rzadziej zmienianych. Np. do powiatu kolbuszowskiego okresowo przyłączono powiat mielecki, aby później go zlikwidować.

3 grudnia 1939 roku Gubernator Otto Wächter zmienił podział administracyjny likwidując kilka powiatów. Dokonuje też zmian personalnych. Powiat kolbuszowski i strzyżowski zostały włączone do rzeszowskiego, którego powierzchnia przekroczyła 2.070 km², znalazło się w nim siedem miast (Kolbuszowa, Sokołów, Głogów, Strzyżów, Tyczyn, Błazowa) oraz 18 gmin zbiorczych z 295 tys. ludności.

Starostą powiatu rzeszowskiego zostaje Kreishauptman dr Heinz Ehaus SS Sturmbahnführer, pełni też funkcję politycznego przywódcy NSDP (przed wrześniem 1939 r. był pracownikiem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Rzeszy). Pozostaje on na tym stanowisku podobnie jak i gubernatorzy Wächter i Frank do końca okupacji.

W związku ze zmianą podziału administracyjnego przestają funkcjonować w granicach rzeszowszczyzny powiaty: Tarnobrzeg, Nisko, Mielec, Kolbuszowa, Strzyżów, Łańcut, Przeworsk, Krosno, Gorlice. Pozostałe 5: Rzeszów, Dębica, Jarosław, Jasło i Sanok, przy następnej zmianie przybyły Krosno i Przemysł. Stanowiska w miastach, które utraciły status powiatów i starostwa uzyskuje komisarzy, naczelników zwanych stadthauptmanami, landratami. Choć często tytułowani są jako starostowie, w innych miasteczkach powołani są burmistrzowie (burgmaister), w gminach wiejskich wójtowie. Takimi szefami zostają w Kolbuszowej landrat Walter (Walenty), Twardoń w Ranizowie, burgmaister (burmistrz) Alfons Schmalemborg - nauczyciel, pastor w miejscowej kolonii, w Sokołowie (...) Iwanus (Ukrainiec). Na stanowisko zastępcy wójta w Ranizowie Józef Dul przedwojenny działacz BBWR. Na stanowiskach burmistrzów, wójtów obsadzani są Niemcy - byli koloniści, folksdeucez, Ukraińcy.

W miarę umacniania się administracji wszystkie osoby łącznie z sołtysami zgłaszane na funkcje muszą być zatwierdzone przez władze niemieckie.

Nazwy wielu miast czy też miejscowości zostały zmienione, np. Kraków na Krakau; Rzeszów na Reischow; Ranizów na Ranischau. Urzędy i ich pracownicy stosownie do stopnia miały realizować założenia polityki okupanta. Urzędy gubernatorskie, starostwa i urzędy miejskie obsadzone były Niemcami i folksdeuczami. Urzędy gmin wiejskich w zakresie działania uznano za wystarczające i odpowiadające potrzebom. W oparciu o dotychczasowy lub częściowo zmieniony personel miały wykonywać zarządzenia okupacyjne władz zwierzchnich, a przede wszystkim nakładać kontyngenty, realizować różne obowiązki służebne wg zarządzeń. Z urzędów usunięto Żydów, a wszyscy pracownicy zatrudnieni musieli składać dekla-

Gubernator Galicji Otto Wächter.

racje o aryjskim pochodzeniu (nie żydowskim) i podpisywać zobowiązania o lojalności wobec władz. Np. kontyngenty ustalali wójt gminy, sekretarz i kierownik szkoły, ustalali obowiązki podwódt, szarwarków, wyjazdów na roboty.

Wyjątkowym obszarem terytorialno - administracyjnym w dystrykcie krakowskim wyłączonym z działalności administracji cywilnej i przywróconą wkrótce administracją wojskową stał się obszar w widłach Wisły i Sanu obejmujący w częściach tereny przedwojennych powiatów kolbuszowskiego, niżańskiego, tarnobrzeskiego, mieleckiego, i dębickiego (to spowodowało korektę ustalonej już sieci administracyjnej powiatowej i gminnej w tej części dystryktu i zmianę granicy na wschodzie).

Wyłączony obszar o łącznej powierzchni ponad 2000 km² stanowiący około 10 % powierzchni dystryktu ograniczony był ciągami dróg Dębica - Mielec - Tarnobrzeg - Rozwadów - Nisko - Sokołów - Ranizów - Kolbuszowa - Sędziszów - Dębica.

Były to tereny najbardziej zalesione z rzadszą siecią miejscowości i osiedli. Największe demograficznie miejscowości znalazły się na pograniczu określonego obszaru i poza nim. Przejęcie tego obszaru w administrację wojskową miało cel militarny i przewidziane zostało na utworzenie zespołu poligonów szkoleniowych i doświadczalnych dla wojska Wehrmachtu, Luftwaffe i SS (wojsk lądowych, lotniczych i specjalnych). Wymagało to przystosowania terenu dla zrealizowania założonych celów. Realizacja ta stała się w skutkach katastrofalną dla ludności zamieszkującej ten obszar i ciężką na życiu ludności przez wiele lat okupacji i później.

Poligony wg wielkości i intensywności użytkowania.

1. Poligon ogólnowojskowy Haeresgutsbezirk Truppenübungsplatz Süd Dęba o powierzchni około 880 km².
2. Poligon wojsk lotniczych i obrony przeciwlotniczej Truppenübungsplatz der Luftwaffe - Górnio o powierzchni około 700 km² leżący na wschód od poprzedniego funkcjonujący w powiązaniu z lotniskiem w Jasionce obok Rzeszowa.
3. Poligon specjalny SS Gutzbezirk Truppenübungsplatz Heideloger o powierzchni około 480 km².

Rozmieszczenie w/w poligonów poprzedzała wcześniejsze bezpośrednie rozpoznanie terenu przez wojskowych specjalistów planowania i projektowania takich obiektów. Osobiście widziałem latem 1940 roku na wzniesieniu przy drodze do Woli Ranizowskiej (za ul. Wolską, dawniej Niemiecka) oficerów niemieckich obserwujących i lustrujących przez lornetki okolice oraz robiących notatki (prawdopodobnie opisy geograficzno - topograficzne).

W wyniku podjętych decyzji zrezygnowano z tworzenia zaplanowanego wcześniej na terenie Ranizowa i Dzikowca obszaru osadnictwa dla Niemców. Mogła przyczy-

nić się do tego zbyt mała ilość lepszych gleb w okolicy. Ostatecznie obszar zasiedlenia dla Niemców został zlokalizowany na północny zachód od Mielca u ujścia Wisłoki do Wisły w gminach: Padew, Tuszów Narodowy, Boro-wa, Czermin, gdzie też przed wojną istniały kolonie niemieckie (obszar zakreślony na mapce poligonów).

Organizacja i urządzenie w/w poligonów i związana z tym reorganizacja życia zamieszkującej ten obszar ludności cywilnej, korekty sieci osadniczej trwa od roku 1940 przez kolejne lata do roku 1943 włącznie. Spowodowało to wysiedlenie i przesiedlenie wielu tysięcy mieszkańców, tworzenie nowych miejsc zamieszkania dla nowych ośrodków administracyjnych i gospodarczych oraz baz zakwaterowania wojska i rozmieszczenia sprzętu i urządzeń wojskowych.

Niemcy zawłaszczyli cały ten obszar bez względu na właścicieli i prawa własności. Na poligonach tych i w ich okolicy zgromadzono, szczególnie po pokonaniu Francji, znaczne ilości wojska, sprzętu wojskowego i materiałów wojennych. Placówki żandarmerii i policji w okolicach otaczających poligony wzmocniono pod względem kadrowym i ilościowym. Zwiększono i znacznie pogłębiono kontrolę ludności ze względów bezpieczeństwa i tajemnicy wojskowej.

Pierwszy z poligonów utworzony na bazie polskiego poligonu wojskowego w Dębie zorganizowano dla niemieckich wojsk lądowych (Wehrmachtu), poszerzając znacznie jego obszar w północno-zachodniej części powiatu kolbuszowskiego i sąsiadujących częściach powiatów mieleckiego i tarnobrzeskiego. Wykorzystano bazę lokalową osiedla Nowa Dęba. Przystąpiono do budowy rozległej osady baraków w sąsiadujących lasach z przeznaczeniem na zakwaterowanie wojska, lecznictwo i magazyny.

W tym celu utworzono liczne przedsiębiorstwa budowlane pod nadzorem wojskowym, ciągle rozwijane, wykorzystujące siłę roboczą więźniów Polaków, Żydów, później jeńców radzieckich gromadzonych w obozach pracy przy równoczesnej ich eksterminacji, a także junaków z hufców budowlanych, tzw. "Baudinstu".

Przygotowywano tu między innymi wojska armii gen. Paulusa, późniejszego feldmarszałka spod Stalingradu. W różnych okresach przebywało tu po kilkadziesiąt tysięcy wojska, wymieniana była nawet liczba 60 tys., a nawet więcej. Na poligonie w Dębie odbywały się ćwiczenia większych jednostek, odbywano strzelania artyleryjskie, z broni pancernej. Prowadzono próby z nowymi rodzajami broni i jej udoskonalanie.

W wielu okolicznych miejscowościach utworzono przez rozkwatowanie większe lub mniejsze garnizony wojskowe. Wojsko rozmieszczano w szkołach, budynkach administracyjnych, opuszczonych domach prywatnych.

Na przykład w sezonie jesienno-zimowym 1940/41 aż do wiosny dużo wojska kwatrowało w Ranizowie w budynkach szkolnych, opuszczonych (dom nauczyciela Godzika

cd.na str. 10

cd. ze str. 9

na Wolskiej), żydowskich, prywatnych kwaterach. Oficerowie licznie kwaterowali u kolonistów niemieckich i w pastorówce na ul. Wolskiej. Na placu obecnego stadionu w trybie przyspieszonym budowano baraki na kwatery. W szkole dobudowano murowaną kuchnię, a 2 klasy adaptowano na stołówkę. W karczmie Reicha naprzeciw szkoły (obecnie sklepy) utworzono kantinę wojskową, w której sprzedawano najprzedniejsze rury, koniaki i wina francuskie (oczywiście dla wojskowych). Na skrzyżowaniu dróg obok obecnej poczty, stał wysoki maszt z wciągana codziennie z honorami poczty wojskowego dużą flagę (fana) hitlerowską. Obok codziennie w godzinach przedpołudniowych odbywała się odprawa wart, która miała wartownię obok (obecnie poczta).

Plac obecnego rynku wykorzystywany był na boisko sportowe, odbywały się tu mecze piłki nożnej, także z zorganizowaną doraźnie drużyną ranizowską. W niemieckiej pastorówce (plebani) na ul. Wolskiej urządzono gabinety lekarski i dentystyczny. Lekarz w randze hauptmana (kapitana) mieszkał u stryja Jana Wiącka (obecnie Trybulska Genowefa). Gabinety obsługiwały oddziały stacjonujące w Ranizowie, Woli Ranizowskiej, Staniszewskiem i Zielonce, a także w potrzebie chorych mieszkańców Ranizowa (w Ranizowie nie było lekarza). W zimie zdarzył się wypadek. Wracający z Woli Ranizowskiej nocą lekarz wojskowy zabłądził w okolicy Zimnych Wód i Stołowych Gór. Odszukano go przy pomocy psów w stanie pełnego wyczerpania (wodziło go).

Ojciec mój jako blacharz i szklarz w jednej osobie był często wzywany do różnego rodzaju adaptacji i napraw (do niektórych pomieszczeń użytkiwał wstęp za przepustką). Wieczorem wykonywał usługi fryzjerskie, nieraz przesiadywał wieczorem po kilku żołnierzy, z krótkiego podstrzyżenia byli zadowoleni.

Prawie codziennie odbywały się za Wolską ćwiczenia taktyczno-strzeleckie, ze strzelaniem z amunicji ćwiczebnej. Ostre strzelanie z broni maszynowej prowadzono w Zagrodach, strzelając ze stanowisk od mostu, z drogi za piekarnią, od zabudowań do celów rozmieszczonych na zboczach wzniesień za rzeką. Artyleria prowadziła ostre strzelanie z pól za Borem od Pogwizdowa. Pociski przelatywały nad Piaskami z ostrym świstem w kierunku Stołowych Gór. Powyższy obrazek pobytu wojsk niemieckich Ranizowie (jaki utrwalił się w mojej pamięci), przedstawiam jako ilustrację tego czasu dla całej okolicy, czasu poprzedzającego rozpoczęcie wojny niemiecko-radzieckiej.

Dla ośrodka poligonu Luftwaffe Górnio rozbudowano system baraków po stronie wschodniej od szosy Sokołów - Nisko, na kwatery dla wojska, tzw. osiedle "Süd". Po stronie zachodniej budynki murowane (pruski mur) o konstrukcji drewniano-murowanej na pomieszczenia lecznicze i rekonwalescencji. Pośrodku przy szosie z prawej strony baraki komendatury i ochrony oraz gospodarce.

W toku wojny z frontu na wschodzie ściągano tu wiele wykrwawionych oddziałów w celu regeneracji ich sił. Były tu reorganizowane i uzupełniane do pełnych stanów i do gotowości bojowej, by wracać na front.

W wypadkach przegrupowania większej liczby oddziałów, których nie mogła pomieścić przygotowana baza lokalowa Górnio, oddziały te rozmieszczano w szkołach w Górnio i w Sokołowie.

Jako uczeń Szkoły Zawodowej w Sokołowie Małopolskim, gdzie pobieraliśmy naukę w godzinach popołudniowych w budynku Szkoły Powszechnej, widziałem jak jednego dnia zimowego 1943/44 rozmieszczało się tam wojsko przybyłe z frontu. W czasie lekcji wszedł dyrektor p. Czesław Karp i zarządził, byśmy natychmiast opuścili salę, wynosząc równocześnie ze sobą ławki na korytarz. W czasie wynoszenia ławek na piętro zaczęły wchodzić dwójkami grupy żołnierzy z bronią i plecakami. Żołnierze byli w ciemnych mundurach (wojsk formacji lotniczych). Wchodzili do opuszczonych sal, rzucali pod ściany plecaki i kładli się na podłogi, aby jak najszybciej odpocząć. Byli bardzo zmęczeni i zmizerowani, wielu z nich miało osmalone twarze (chyba od wybuchów), po prostu było widać grudki prochu czy innego materiału, powbijane w skórę twarzy. Dyrektor polecił nam, by po wyniesieniu ławek i ich ustawieniu z zachowaniem wolnych przejść w korytarzu, opuścić budynek. Kilka dni nie było nauki.

W okolicznych wioskach, jak Turza, Mazury i inne, stały baterie i załogi reflektorów, wieczorami i nocą smugami światła wyszukiwały i przeprowadzały przez obszar zasięgu przelatujące samoloty. Oczywiście nie wszystkie, szczególnie robiły to w stosunku do ćwiczebnej Dakoty - samo-

lotu produkcji zachodniej, będącej w posiadaniu Niemców. To charakterystyczny dźwięk jej silników wywoływał załogi reflektorów do wyszukiwania jej w czerni nieboskłonu. W dzień często stacjonujące załogi ostrzeliwały ciągnięte na linach za samolotami rękawy, ćwicząc celność ognia dział przeciwlotniczych. Załogi tej artylerii stanowiły równocześnie osłonę lotniska w Jasionce, gdzie formowały się klucze eskadr samolotów udających się na wyprawy w kierunku wschodnim. W bazie Górnio i okolicy oraz Jasionki przebywało stale kilka tysięcy wojsk formacji lotniczych i obrony przeciwlotniczej. Komendatura tego poligonu wykorzystywała siłę roboczą okolicznych wiosek leżących w zasięgu poligonu Górnio.

Kreishauptmann dr Heinz Ehaus

Trzeci poligon rozmieszczony w częściach powiatów dębickiego, kolbuszowskiego i mieleckiego z komendaturą w Pustkowie, służył wojskom specjalnym ochranianym przez formacje SS. Był pod szczególną ochroną z uwagi na ważność prób doskonałej broni i tajemnicę wojskową. I tam trwała rozbudowa bazy, urządzeń, wyrzutni z przywożonych elementów i materiałów. Wykorzystywano ludzką pracę ludności okolicznej, Żydów, jeńców radzieckich. Istniejący obóz pracy był równocześnie obozem zagłady, praca ponad siły trwała do całkowitego wyczerpania i śmierci (stan obozu utrzymywany był w liczbie 10 tys. więźniów przez dowożenie nowych). Służba żołnierzy niemieckich o specjalności artyleryjskiej przy próbach z raketami była niebezpieczna i powodowała częste ofiary przy niepowodzeniach na wyrzutni w Bliznem. W obozie tym przebywa około 20 tys. żołnierzy i SS-manów.

Najwięcej rakiet V1, a później V2 w próbach kierowane były w kierunku obszaru poligonu. Później bardziej udane dolatywały do wyznaczonych odległych celów. Ludność obserwowała lot tych rakiet. Najpierw słychać było jednostajny przewlekły grzmot, później widoczna była jasna smuga z błyszczącym szczytem rakiety. Tylko długo słychać było przewlekły zanikający grzmot lub wybuch, gdy spadała w pobliżu. Przyjeżdżała grupa żołnierzy, zbierała szczątki, czasami zastawała wielki lej po wybuchu. Po terenie krążyły patrole żandarmerii wojska, SS-manów, niekiedy pytali, gdzie spadł samolot.

Wywiad ZWZ i AK prowadził rozpoznanie, zbierał szczątki, rozwiązywał tajemnice. Wyznaczono do tego celu grupy kilkuosobowe z obwodu kolbuszowskiego, dębickiego i mieleckiego. Gromadził je rzeszowski inspektorat AK, docierały do miejsca przeznaczenia, gdzie tajna broń Hitlera była rozpracowywana, przestała być tajemnicą.

Istnienie utworzonych poligonów wpływało przez kilka lat na warunki życia ludności. Poniesionych krzywd i strat do dziś nikt nie wyrównał. O tym co było, już się zapomina. Za to kto inny pamięta i przypomina o swoich krzywdach, nawet chce rekompensaty od swoich ofiar z minionego czasu.

Wykorzystano:

1. Władysław Steblik "Armia Kraków" 1939 (Szkiecy sytuacyjne z przebiegu kampanii).
2. Włodzimierz Bonusiak "Polityka okupanta i położenie ludności" (Aparat okupacyjny) - Dzieje Rzeszowa tom III str. 550.
3. Tadeusz Kowalski "Eksterminacja ludności na Rzeszowszczyźnie w okresie II wojny światowej (1939-1945).

*unacześnianie - fachowy termin czynności topografa, inaczej unowocześnianie mapy dokonywane w pewnych odstępach czasu stosownie do zmian w topografii zachodzących w terenie dokonywane kameralnie, np. ze zdjęć lotniczych lub przez wyjazdy w teren objęty unacześnianą mapą i wizją lokalną.

Julian Wiącek

"Polak - Słowak, dwa bratanki"

Powiat kolbuszowski już od półtora roku współpracuje z Okresem Levoča. Od samego początku współpracę tę planowano na różnego rodzaju płaszczyznach. Już podczas pierwszej delegacji polskiej na Słowację w kwietniu 2001r. władze obu powiatów podpisały protokół ze spotkania, w którym wymieniono zakresy współpracy. Są to: szkolnictwo, turystyka, rozwój działalności gospodarczej, pomoc osobom niepełnosprawnym, rolnictwo, sport, kultura, ochrona zdrowia, policja, obrona cywilna, pożarnictwo. Zgodzono się wówczas jeszcze do jednej dziedziny: przygotowania wspólnych projektów.

Zakres ten został rozszerzony podczas wizyty, tym razem w maju 2001r., delegacji słowackiej w Polsce. Wówczas w pkt.6 wspólnego oświadczenia postanowiono, iż w dziedzinie sportu, rozwoju tradycji kulturalnych i ochrony dziedzictwa historycznego - strony proponują organizowanie wspólnych imprez sportowych, kulturalnych i innych (w tym wystaw, konferencji, meczy, itp.) oraz współpracy jednostek kulturalnych z terenu naszych powiatów.

Dotychczasowe działania były realizowane w tradycyjny sposób: wymiany osób, reprezentujących różne instytucje, zajmujących się tymi sprawami.

W tym roku złożony został przez Starostwo Powiatowe w Kolbuszowej przy akceptacji Okręgowego Urzędu w Levoči projekt pn. "Polak - Słowak, dwa bratanki" do Fundacji Karpackiej. Fundacja ta swym działaniem obejmuje obszar Euroregionu Karpackiego. Uzyskane od Fundacji Karpackiej dofinansowanie wraz ze środkami z promocji Starostwa umożliwiły przyjęcie w powiecie kolbuszowskim ponad 70 osób z okresu Levoča.

Spotkanie to miało miejsce w dniach 27-30 września 2002r. W trakcie projektu odbyło się otwarcie wystawy prezentującej dzieła Majstra Pawła z Levoči (artysty porównywal-

Zespół obrzędowy "Mazuranie" przedstawił gościom ze Słowacji oraz kolbuszowskiej publiczności widowisko pn. "Okrężne w Mazurach".

nego z polskim Witem Stwoszem). Wystawę tę miało możliwość oglądać wielu mieszkańców miast w całej Europie. Tym bardziej było nam miło, iż mogliśmy oglądać ją w naszym powiecie. Ponadto była przygotowana mała wystawa przedstawiająca powiat kolbuszowski, prezentująca prace uczniów Zespołu Szkół Technicznych w Kolbuszowej.

28 września br. miały także miejsce zawody sportowe, w trakcie których odbył się mecz piłki nożnej pracowników Starostwa Powiatowego w Kolbuszowej z urzędnikami z Okręgowego Urzędu w Levoči. Mecz ten zakończył się wynikiem 4:1 dla gości. W drugim meczu piłki siatkowej uczniów szkół średnich z obu powiatów wynik był korzystny dla strony polskiej (3:0). Zarówno zwycięzcy, jaki i pokonani otrzymali pamiątkowe puchary i statuetki. Zawodnicy wymienili się pamiątkami z obu powiatów.

Niedzielny poranek (29 września br.) był czasem odpoczynku dla gości. Zwiedzili oni, m.in. Park Etnograficzny w Kolbuszowej. Po południu rozpoczęły się występy zespołów artystycznych z obu powiatów. Okres Levoča reprezentował Zespół Folklorystyczny "Levočan", w skład którego wchodzi: kapela, grupa taneczna i wokalna. Powiat kolbuszowski reprezentowały zespoły: "Eldorado" ze SP w Jagodniku, grupa akrobacyjna ze SP w Hadykówce, "Gwarki" i "Iskierki" ze SP w Ostrowach Tuszowskich,

Słowacka wódka jest tania. Ale nasza "majona" mimo wszystko lepsza. Gospodarz Józef Fila częstuje prednostę Petera Turka. Obok starosta kolbuszowski Zbigniew Lenart z małżonką.

cd. ze str.11

"Górnicy", Zespół Pieśni i Tańca "Niwiszczanie", Zespół Obrzędowy "Mazurzenie" z Mazurów, Zespół "Alegro" z Majdanu Królewskiego, Kapela "Widelanie", Orkiestra Dęta przy MDK w Kolbuszowej, "Kolibrzy"- MDK w Kolbuszowej. Wszyscy uczestnicy otrzymali pamiątkowe statuetki i dyplomy z podziękowaniami. Podczas spotkań zarówno strona polska jak i słowacka przekazywała gościom, osobom zaproszonym, publiczności i kibicom materiały promocyjne.

W trakcie wizyty mieliśmy przyjemność gościć, m. in. prednostę Petera Turka, zastępców prednocy: Juraja Faltina i Vladimira Pekarčika. Goście słowaccy pozostawili dla powiatu kolbuszowskiego pamiątkową kopię Madonny z ołtarza Majstra Pawła z Levoči, który znajduje się w kościele Św. Jakuba w Levoči oraz płaskorzeźbę przedstawiającą zabytki z Okresu Levoča.

Natomiast ze strony polskiej gościliśmy m.in. wicemarszałków województwa podkarpackiego: Wiktora Stasiaka i

Zespół folklorystyczny "Levočan" w dynamicznym układzie tanecznym.

Władysława Ortyla. Strona polska przekazała stronie słowackiej ikonę Madonny z Puszczy. Wszystkim, którzy przyczynili się do zorganizowania powyższego spotkania składamy serdeczne podziękowania.

Anna Ragan, fot. Stanisław Samojedny

Sukces młodych ekologów ze Szkoły Podstawowej w Woli Raniżowskiej

W dniach 26 sierpnia - 4 września 2002 roku z inicjatywy ONZ odbył się w Johanensburgu Szczyt Ziemi na temat Zrównoważonego Rozwoju. W związku z tym Ministerstwo Środowiska zorganizowało w maju 2002 r. ogólnopolski szkolny konkurs na plakat pt. "Rio + 10 = Moje stanowisko" i zachęcało młodzież i dzieci ze wszystkich typów szkół (począwszy od szkół podstawowych, poprzez gimnazja, a na liceach plastycznych skończywszy) do wyrażenia swego stanowiska na temat zrównoważonego rozwoju Ziemi. Młodzi ekolodzy ze Szkoły Podstawowej w Woli Raniżowskiej pod kierunkiem p. Krystyny Grądzkiej liczenie i chętnie wypowiedzieli się na podany temat, prezentując wiele ciekawych propozycji ochrony środowiska naturalnego, poprawy stosunków społecznych, równości i partnerstwa pomiędzy narodami całego świata. Zwrócili uwagę, iż tylko wysiłek wszystkich ludzi może zapewnić dobrą przyszłość naszej planety i zaspokoić potrzeby rozwojowe przyszłych pokoleń. Wiele prac naszych uczniów zakwalifikowało się do konkursu i otrzymali za nie certyfikaty udziału. Natomiast praca Marty Matejek uczennicy klasy III a (obecnej) została wyróżniona przez Jury konkursu i zaprezentowana polskiej publiczności podczas konkursu "Rio + 10 = Moje stanowisko", która odbyła się 18 czerwca 2002 r. w Ogrodzie Botanicznym Centrum Zachowania Biodóżnorodności Biologicznej, PAN w Warszawie w pałacyku

Młodzi ekolodzy wykonali pamiątkową gazetkę, na której umieścili certyfikaty udziału. Po prawej Marta Matejek.

Fangora. Reprezentantka naszej szkoły w pracy zatytułowanej "Huta przyszłości" apelowała o stworzenie takich fabryk, hut i zakładów produkcyjnych, które zamiast dymów emitowałyby zdrowe, czyste powietrze. Praca Marty Matejek została też zaprezentowana w internecie na stronie www.rio10.agenda21.pl.

Gratulujemy sukcesu na szczeblu ogólnopolskim i życzymy dalszych.

Krystyna Grądzkiej

Zachowaj trzeźwy umysł

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ranizowie podjęła decyzję o wzięciu udziału w ogólnopolskiej kampanii społecznej "Zachowaj latem trzeźwy umysł" organizowanej przez Stowarzyszenie Profilaktyki Społecznej "Sedno" i Stowarzyszenie Producentów i Dziennikarzy Radiowych pod patronatem Minister Edukacji Narodowej i Sportu Krystyny Łybackiej.

Zwycięzca konkursu Rafał Gut z panią dyrektorką Stanisławą Stec i wychowawczynią panią Krystyną Grądział.

W akcji tej wzięli udział uczniowie ze Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Woli Ranizowskiej. Dzieci pod kierunkiem nauczycieli nauczania początkowego i plastyki przygotowały prace plastyczne i literackie. Przedstawiły one różne sposoby zapobiegania problemom związanym z alkoholem. W pracach tych dzieci oddały wiele swoich przeżyć i przemyśleń na temat trzeźwego i radosnego życia oraz ostrzeżeń w stosunku do rówieśników i osób dorosłych.

Udział w konkursie poprzedzony był lekcjami o tej tematyce przeprowadzonymi w klasach, jak również nawiązywał do wcześniejszych konkursów plastycznych organizowanych przez ostatnie lata przez GKRPA.

W tegorocznym konkursie udział wzięło 41 uczniów. Jeden spośród nich Rafał Gut z klasy IIa (obecnie IIIa) SP w Woli Ranizowskiej znalazł się w ścisłej czołówce. Jury przyznało uczniowi nagrodę w postaci wielofunkcyjnego kalkulatora oraz wyróżnienie - zeszyt szkolny ze specjalnej edycji "Zachowaj trzeźwy umysł".

Rafał o swoim sukcesie mówi: "Bardzo się cieszę z otrzymanej nagrody. Mam szczęście, że w mojej rodzinie nie ma problemu z alkoholem, ale niestety w naszej miejscowości ten problem występuje. Pragnę, aby wszystkie dzieci mogły się w spokoju uczyć, dorastać, a ich rodzice nie sięgali po alkohol."

Stanisław Stec, Krystyna Grądział

KALENDARZ BIODYNAMICZNY

PAŹDZIERNIK

Dni korzeniowe: 01.10. od 8⁰⁰-19⁰⁰, 07.10. od 7⁰⁰, 14.10., 15.10., 18.10. do 17⁰⁰, 21.10. od 7⁰⁰ do 16⁰⁰, 23.10. od 12⁰⁰, 24.10. do 17⁰⁰ i od 22⁰⁰, 25.10., 26.10. do 10⁰⁰, 28.10. od 8⁰⁰, 31.10. do 9⁰⁰.

Dni liściowe: 01.10. od 20⁰⁰, 02.10. do 19⁰⁰, 09.10. od 11⁰⁰, 10.10. do 6⁰⁰ i od 10⁰⁰, 11.10. do 15⁰⁰, 18.10. od 18⁰⁰, 19.10., 20.10. od 10⁰⁰, 21.10. do 10⁰⁰, 27.10. od 16, 29.10.

Dni kwiatowe: 01.10. do 7⁰⁰, 08.10. od 6⁰⁰, 09.10. do 10⁰⁰, 16.10. od 5⁰⁰, 17.10., 20.10. do 9⁰⁰, 26.10. od 11⁰⁰, 27.10. do 15⁰⁰, 28.10. od 4⁰⁰ do 7⁰⁰.

Dni owocowe: 02.10. od 20⁰⁰, 03.10., 04.10., 11.10. od 16⁰⁰, 12.10., 13.10. do 21⁰⁰, 21.10. od 11⁰⁰, 22.10. do 6⁰⁰ i od 17⁰⁰, 23.10. do 11⁰⁰, 30.10. od 5⁰⁰ do 22⁰⁰, 31.10. od 10⁰⁰.

Dni niekorzystne: 05.10. od 4⁰⁰, 06.10.

Czas sadzenia: od 01.10. do 11.10. i od 27.10. do 31.10.

Skłonność do burz: 03.10., 08.10., 12.10., 17.10., 19.10., 31.10.

Skłonność do wichur: 03.10., 11.10., 12.10., 13.10., 14.10., 15.10., 17.10., 18.10., 24.10.

Czas krytyczny w komunikacji: 14.10., 20.10., 21.10., 30.10.

LISTOPAD

Dni owocowe: 1.11. do 15⁰⁰, 8.11., 9.11., 17.11. od 8⁰⁰, 18.11., 19.11. do 17⁰⁰, 26.11. od 11⁰⁰, 27.11. od 11⁰⁰, 28.11. do 22⁰⁰.

Dni korzeniowe: 1.11. od 16⁰⁰, 2.11., 3.11. do 14⁰⁰, 4.11. od 14⁰⁰ do 16⁰⁰, 10.11. od 6⁰⁰, 11.11., 12.11. do 10⁰⁰, 19.11. od 18⁰⁰, 20.11. od 5⁰⁰ do 23⁰⁰, 21.11., 22.11. do 15⁰⁰, 23.11. od 16⁰⁰, 27.11. do 10⁰⁰, 29.11., 30.11.

Dni liściowe: 6.11. do 14⁰⁰ i od 17⁰⁰, 7.11. 14.11. od 13⁰⁰, 15.11., 16.11. do 5⁰⁰ i od 16⁰⁰, 17.11. do 17⁰⁰, 25.11. od 7⁰⁰, 26.11. do 10⁰⁰.

Dni kwiatowe: 4.11. od 17⁰⁰, 5.11., 12.11. od 11⁰⁰ do 13⁰⁰, 13.11. od 9⁰⁰ do 15⁰⁰, 14.11. od 8⁰⁰ do 12⁰⁰, 16.11. od 6⁰⁰ do 15⁰⁰, 22.11. od 16⁰⁰, 23.11. do 15⁰⁰.

Dni niekorzystne: 3.11. od 14⁰⁰, 13.11. od 15⁰⁰, 24.11. Skłonność do wichur: 2.11., 7.11., 14.11., 17.11., 22.11., 23.11., 27.11., 29.11.

Skłonność do burz: 16.11., 17.11.

Czas krytyczny w komunikacji: 16.11., 17.11., 18.11., 27.11.

Czas sadzenia: 1.11. do 7.11., 24.11. do 30.11.

Na podst. "Dni siewu" M. Thun - opr. K. Kościółek

ROLNICZE PRZYPOMNIENIA

- ▶ wiele roślin warzywnych można zasiał lub posadzić już jesienią co pozwoli na wcześniejsze wschody i zbiory. Pod te warzywa wybiera się stanowiska po roślinach, które były uprawiane po oborniku. Pod zasiew lub nasadzenia jesienią stosuje się nawożenie fosforowo-potasowe, zaś wiosną azotowe. Cebulę na zbiór pęczkowy sadi się w połowie października przeznaczając na ten cel dymkę większą. Czosnek wysadza się w połowie października na głębokość 5-8 cm. Końcem listopada lub później, przed zamarznięciem gleby siejemy wczesne odmiany marchwi, pietruszki, kopru na zbiór wczesnowiosenny.
- ▶ przed nastaniem zimy nie prowadzi się cięcia drzew, gdyż wtedy są bardziej podatne na przemarzanie. Możemy jedynie oczyścić drzewa z wyrastających przy pniach odrostów korzeniowych, które należy wyciąć przy samej ziemi;
- ▶ po zebraniu ostatnich owoców maliny jednorocznej Polana wycinamy wszystkie pędy;
- ▶ po opadnięciu liści przeprowadzamy cięcie krzewów winorośli i jeżyny bezkolcowej;
- ▶ cały październik, aż do przymrozków to najlepsza pora sadzenia drzew i krzewów owocowych;
- ▶ po zakończonym wypasie użytki zielone można nawozić obornikiem. Stosowanie obornika na łąki i pastwiska zwiększa plon, a w nim udział roślin motylkowych, przyspiesza wiosenną vegetację, łagodzi skutki suszy. Użytki zielone o niskim pH (poniżej 5,5) zaleca się wapnować wapnem węglanowym lub węglanowo - nawozowym;
- ▶ z pól przeznaczonych pod rośliny jare oraz użytków zielonych pobrać próby glebowe w celu określenia ich zasobności w składniki pokarmowe i ustalenia prawidłowego nawożenia;
- ▶ kontynuować wapnowanie pól i użytków zielonych;
- ▶ w sprzyjających warunkach pogodowych kontynuować powschodowe zwalczanie chwastów w zbożach ozimych. Herbicydy należy dostosować do występujących na polu chwastów.

- Przy doborze preparatu należy również zwrócić uwagę na stosowane środki w latach ubiegłych. Częste stosowanie tego samego preparatu oraz o takiej samej grupie czynnej zmniejsza wrażliwość chwastów na dany herbicyd;
- ▶ kontrolować stan przechowywania ziemniaków. Przed nadejściem mrozów zabezpieczyć kopce dodatkową okrywą słomy i ziemią;
- ▶ wykonać orki pod uprawy wiosenne;
- ▶ w okresie przedzimowym szczególną uwagę zwrócić na stan techniczny pomieszczeń inwentarskich i wykonać odpowiednie czynności związane z zabezpieczeniem termicznym budynków, wentylacji i higienizacji pomieszczeń - dezynfekcja, bielenie;
- ▶ październik to miesiąc stopniowego przechodzenia u przeżuwaaczy z żywienia letniego opartego na zielonkach na żywienie zimowe wykorzystujące pasze objętościowe suche i soczyste;
- ▶ w okresie krótszych dni zapalać światło sztuczne w kurniku, aby utrzymać od 14-16 godz. światła na dobę. Zapewnić nioskom urozmaicone dobre żywienie. Pasze gospodarskie energetyczne (zboża, kukurydza, okopowe) uzupełniać paszami o większej zawartości białka np. śrutą z grochu, bobiku, łubinu słodkiego, mlekiem kwaśnym, maślanką, serwatką, suszami z zielonek motylkowych, pokrzywy, młodych traw;
- ▶ przed zimą uszczelnić dobrze kurniki, ponieważ przy zbyt niskiej temperaturze ptaki pobierają więcej karmy;
- ▶ w przypadku mrozów wilgotną karmę podawać w godzinach południowych, gdy jest cieplej, aby uniknąć jej zamarznięcia;
- ▶ dokładnie wyczyścić, wymyć i zakonserwować maszyny rolnicze. Części metalowe należy zabezpieczyć odpowiednimi smarami ochronnymi, w oponach obniżyć ciśnienie o 30%, ustawić maszyny na podporach, paski klinowe poluzować, wylać płyny zamarzające. Wskazaniem jest przechowywać maszyny pod daszeniem chroniącym je przed opadami deszczu i śniegu.

Krystyna Kościółek

Uprawiamy borówkę wysoką

WYBÓR STANOWISKA

Borówka wysoka jest gatunkiem o specyficznych wymaganiach w stosunku do klimatu, gleby i sposobu uprawy. Warunki klimatyczne w Polsce sprzyjają uprawie wszystkich odmian borówki wysokiej. Niewskazane jest sadzenie roślin tego gatunku w najzimniejszych rejonach kraju i zastoiskach mrozowych. Borówka wysoka może być uprawiana na glebach mineralnych (np. bielice) i organicznych (np. torfowiskach). W obydwu przypadkach powinny to być tereny nie będące zastoiskiem mrozowym, o bardzo dobrze uregulowanych stosunkach wodnych. Pod uprawę borówki nie będą przydatne tereny podmokłe, na których występuje nadmiar wody późnym latem i jesienią, gdyż opóźnia to przygotowanie się roślin do zimowego spoczynku. Duża wilgotność gleby późnym latem i jesienią może stymulować silny wzrost pędów wyrastających z szyjki korzeniowej. Góra część tak późno wyrosłych pędów przemarza, a te które wyrosły najpóźniej i najmniej zdrewniały mogą przemarznąć do samej nasady.

Pamiętajmy też, że borówka wysoka lubi zaciszne, ciepłe i słoneczne stanowiska. Krzewy borówki należy sadzić w takiej odległości od drzew, aby nigdy nie znajdowały się w ich zacienieniu.

Stanisław i Gerard Wilk

USŁUGI REMONTOWE:

- ☞ szpachlowanie, malowanie, płytki,
- ☞ układanie kostki brukowej,
- ☞ palisady,
- ☞ usługi wielobranżowe.

"BRUK-BUD"

Maria Szczepankiewicz

36-122 Dzikowiec 183

te. 7442002, 0602 778754

Komunikat ZGK

W przypadku zauważenia awarii oświetlenia ulicznego Kierownik Zakładu Gospodarki Komunalnej w Raniżowie zwraca się z prośbą do mieszkańców gminy o podanie nazwy miejscowości i numeru słupa, na którym zamontowana jest lampa (cyfra rzymska łamana przez arabską np. XII/3) do ZGK w Raniżowie, nr tel. 2285046 lub Posterunku Energetycznego w Sokołowie Młp., nr tel. 7729011.

SPORT ● SPORT ● SPORT

Przyszłość ranizowskiej piłki nożnej

12 października juniorzy młodsi KS "Ranizovii" Ranizów zakończyli rundę jesienną sezonu 2002/2003 w klasie okręgowej. Swoją postawą zaskoczyli wszystkich sympatyków piłki nożnej w Ranizowie. W ubiegłym roku byli ostatni w grupie, a na półmetku sezonu 2002/2003 zostali mistrzami jesieni nie przegrywając żadnego spotkania. Na uwagę zasługuje wygrana w Dzikowcu 2:3, remis z Pogonią Leżajsk w Leżajsku oraz wygrana w meczu sparingowym z Przewrotnem 16:3.

Mecze rozegrane przez juniorów tej jesieni.

- ♣ **31 sierpnia** - "Ranizovia" - "Błękit" Żołyńia **1:1**
bramkę strzelił Grzegorz Wyka
- ♣ **7 września** - "Sokół" Kolbuszowa - "Ranizovia" **1:3**
bramki strzelili: Marcin Boronowicz, Andrzej Stec, Grzegorz Sondej
- ♣ **14 września** - "Budy" Łańcuckie - "Ranizovia" **0:3**
bramki strzelili: Aleksander Woś, Grzegorz Wyka, Piotr Pomykała.

- ♣ **21 września** - "Ranizovia" - "Górnovia Orzeł" Górno **3:0**
bramki strzelili: Krzysztof Sałek, Aleksander Woś, Grzegorz Wyka.
- ♣ **28 września** - "Zryw" Dzikowiec - "Ranizovia" **2:3**
bramki strzelili: Piotr Pomykała i Grzegorz Wyka 2x
- ♣ **5 października** - "Ranizovia" - "Start" Brzozza Stadnicka **5:0**, bramki strzelili: Krzysztof Sałek 3x, Jacek Stec, Aleksander Woś
- ♣ **12 października** - "Pogoń" Leżajsk "Ranizovia" **0:0**

Tabela:

1. Ranizovia	17	18-4
2. Pogoń Leżajsk	16	19-6
3. Zryw Dzikowiec	15	32-10
4. Błękit Żołyńia	10	12-8
5. Budy Łańcuckie	6	9-7
6. Start Brzozza Stad.	4	8-27
7. Sokół Kolbuszowa	3	3-31
8. Orzeł Górnovia	1	2-13

Punktacja od miejsca 4-8 może się zmienić, ponieważ nie wszystkie drużyny zakończyły sezon.

Grzegorz Woś

P.P.H.U. MASTAL Adam Słuja

MATERIAŁY BUDOWLANE

NAWOZY MINERALNE

WYROBY HUTNICZE

Zapewniamy własny transport!

Ranizów – plac SUR, tel. 7442535, tel. kom. 604648256

Wspomnienie o Zosi Dec (1956 - 2002)

**"Śpieszmy się kochać ludzi,
tak szybko odchodzą"**

ks. J Twardowski

Jakże często cytowane w różnych okolicznościach słowa ks. J Twardowskiego, szczególnego znaczenia nabierają, gdy tracimy kogoś bliskiego. Tak jest w przypadku Naszej Drogiej Koleżanki Zosi, bo tak się do Niej zwracaliśmy. Odeszła od nas zbyt wcześnie. Nie była to śmierć nagła, ale niespodziewana. Sądząc po ludzku, tak ogromnie niesprawiedliwa. Przypominają się w tej chwili słowa ks. proboszcza Wiesława Doparta, który w dniu pogrzebu w przepięknej homilii powiedział: „Dla Boga nigdy nie jest za wcześnie, zawsze jest odpowiednia pora.”

W takiej chwili trudno się z tym pogodzić, ale taka Prawda pozwala z tym żyć. Tym bardziej, że całym doczesnym życiem zasłużyła sobie na nagrodę najwyższą - niebo.

Ta jedyna nadzieja uspakaja jej rodzinę, nas i wielu, wielu przyjaciół. Jaka Zosia była? Odpowiedź jest prosta i krótka: była Człowiekiem - i to Ją w pełni charakteryzuje. Dopełnieniem tej jednowyrazowej charakterystyki są jednozdaniowe wypowiedzi Jej uczniów klasy trzeciej, których była wychowawczynią od klasy pierwszej:

- „Pani Dec była bardzo dobra i miła.”
- „Pani Dec była dobrą nauczycielką.”
- „Pani Zofia Dec była najlepszą panią w moim życiu.”
- „Pani Dec była wesółą i lubiła nas uczyć.”

- „Była bardzo wesółą, zawsze pomagała w różnych sprawach.”

- „Była dobra dla wszystkich dzieci.”
- „Nasza Pani troszczyła się o nas.”

- „Pani Dec lubiła jeździć z nami na wycieczki.”

- „Była dla nas jak własna mama.”

- „Zawsze nas przyjmowała i nigdy nie wyprasała.”

- „Pani Dec czasami się de-nerwowała ale przepraszamy Ją za to.”

- „Smutnie pożegnaliśmy Panią Zosię.”

Zosiu, Ty wiesz jak nam Ciebie brakuje: uczniom i wszystkim współpracownikom.

Niejednokrotnie widząc przez okno osobę w czerni „łapiemy” się na tym, że „idzie Zosia.” Wtedy przychodzi twarda rzeczywistość, pomyłka, to zupełnie ktoś inny.

Nie sposób nie wspomnieć o Twoich „chłopkach”, tak mówiłaś o swoich najmłodszych synkach: Krzysiu i Grzesku. Są razem z nami, wspólnota szkolna stara się, aby łatwiej było im przeżyć ten trudny dla nich czas. Oni mają jeszcze siłę aby wesprzeć duchowo „babeczkę”, bo tak pieśczośliwie mówią o swojej babci. Czy trzeba lepszego przykładu wiary i miłości rodzinnej?

To poprzez nich Ty jesteś z nami.

*Nauczyciele i uczniowie
ze Szkoły Podstawowej w Mazurach.*

Rekordowy okaz

W bieżącym roku aura wyjątkowo nie sprzyjała rozwojowi grzybów. Wiosna i lato były suche, również jesień wyjątkowo uboga w opady. Koniec września i pierwsza połowa października charakteryzowały się niskimi temperaturami jak na tę porę roku. W wielu domach słychać rozmowy, że postnik wigilijny będzie musiał być bez grzybków. Ale tego problemu już nie będzie miał pan Janusz Majcher z Raniszowa, który w dniu 12 października br. znalazł pięknego borowika szlachetnego. Obwód kapelusza wynosił 70 cm, a waga 0,85 kg. A przy tym zupełnie zdrowy. Życzymy smacznego!

*Patryk i Małgosia z dumą prezentują okazałego borowika
znalezionego przez tatę.*

“Więści Raniszowskie” - pismo społeczno-kulturalne. Miesięcznik. Wydawca: Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Raniszowie, tel. (017) 744 25 55. Redaguje Zespół. Teksty podpisane odzwierciedlają poglądy autorów. Przedruk dozwolony za zgodą Redakcji lub autora. Adres internetowy: <http://www.kolbuszowa.biz.pl/abakus/html/prasa.html>, e-mail: goksir@poczta.onet.pl

Nakład: 300 szt.